

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Torbjørn Brandtsegg

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
07/30	Formannskapet - Ørland kommune	29.11.2007
07/2	Administrasjonsutvalget - Ørland kommune	04.12.2007
07/4	Eldrerådet - Ørland kommune	03.12.2007
07/34	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	03.12.2007
07/6	Komite for næring og drift - Ørland kommune	05.12.2007
07/17	Komite for helse og omsorg - Ørland kommune	06.12.2007
07/7	Komite for kultur, miljø og kirke - Ørland kommune	06.12.2007
07/14	Komite for oppvekst - Ørland kommune	05.12.2007
	Ungdomsrådet - Ørland kommune	
	Kommunestyret - Ørland kommune	

Styringsdokument 2008 - budsjett 2008 og revidert økonomiplan 2008 - 2011

Vedlegg:

- 1 Styringsdokument 2008
- 2 Budsjettgrunnlag 2008 - fordeling av driftsrammer
- 3 Prisbok 2008

Sakens bakgrunn og innhold:

I Ørland kommune benyttes balansert målstyring som strategisk ledelsesverktøy. Det utarbeides årlig styringsdokumenter som omfatter overordnet styringskort, styringskort for de ulike virksomhetsområder og økonomiplan for kommende 4 års periode. Økonomiplanens første år vedtas som kommende års drifts- og investeringsbudsjett.

Arbeidet med styringsdokument for 2008 startet med budsjettkonferanse 29. juni 07 og vedtak av økonomiplan 2008 - 2011 i kommunestyret 29. august 2007.

Administrasjonen har i forberedelsen til budsjettforslag for 2008 gjennomført budsjettsamtaler med virksomhetslederne. Som en del av forarbeidet til behandlingen i formannskapet er det gjennomført egen budsjettkonferanse den 1. - 2. november der formannskap og komiteledere deltok sammen med rådmannskontor og økonomisjef. Deretter ble det gjennomført arbeidsmøter på budsjettgrunnlaget i alle komiteer, der virksomhetslederne presenterte utfordringer knyttet til egen enhet.

Politisk behandling av styringsdokument for 2008:

- 29.11. Formannskapet vedtar innstilling til kommunestyret
- 5.12 og 6.12 Komiteene behandler formannskapets innstilling
- 3.12. Uttalelse fra eldrerådet
- xx.xx. Uttalelse fra Administrasjonsutvalget
- 10.12 Uttalelse fra ungdomsrådet

Administrasjonens utredning av saken:

1. Innledning.

Ørland kommune vil oppleve mange store og positive hendelser i 2008, men vil også møte betydelige utfordringer. Vi bygger nytt kulturhus og ny ungdomsskole - prosjekter som vil bidra til å gjøre Ørland til en bedre kommune å bo i. Et styrket kulturtilbud og nye skolebygg vil på hver sine områder bidra til at tilbudet og kvaliteten i tjenestene blir bedre. Disse store investeringene vil måtte merkes på driftsbudsjettene våre. Vi har lenge vært klar over at kostnadene med å investere i nye, flotte bygg vil påvirke kommuneøkonomien på en slik måte at vi er nødt til å stramme inn på driften vår. Dette er det mulig for oss å få til. Ørland kommune har generelt et godt nivå og god kvalitet på tjenestene. Og vi har dyktige og godt motiverte medarbeidere som har fokus på vår primære oppgave - nemlig å levere gode tjenester til alle innbyggerne våre. Vi har derfor stor tro på at det er mulig å gjennomføre en omstilling hvor ressursrammen tas ned, og hvor vi opprettholder fokus på god tjenesteyting.

2. Styringsdokumentet og økonomiplan.

Økonomiplan er det verktøy som viser kommunens prioriteringer og økonomiske rammer for planperioden 2008 - 2011.

Økonomiplan 2008 - 2011 er en del av styringsdokumentet og omfatter

- driftsbudsjett - som viser hvordan kommunen finansierer sin drift
- driftsbudsjett fordelt - som viser hvordan årlig driftsramme er fordelt på de ulike virksomheter
- investeringsbudsjett - som viser hvilke investeringstiltak som planlegges gjennomført i kommende periode samt hvordan investeringene skal finansieres

Overordnet styringskort utarbeides av politisk nivå, mens styringskort for de ulike virksomhetsområder utarbeides av virksomhetene selv med bakgrunn i interne prosesser, dialog med brukere og innspill fra dialogseminar sammen med politisk nivå.

I styringskortene utformes prestasjonsmål for aktiviteter innenfor de ulike områder.

Måloppnåelse rapporteres tilbake til kommunestyret via tertialrapporter og årsrapport.

Ørland kommune benytter prinsippet om rammebudsjettering. Dvs. at virksomhetene tildeles ansvar for eget totalbudsjett som i tillegg til driftsrammen omfatter virksomhetens inntekter som brukerbetaling, driftstilskudd, refusjoner mv.

Forslag til driftsbudsjett 2008 gir en på kr. 152 300 000,-.

Forslag til investeringsbudsjett i 2008 utgjør kr. 119 700 000,-, hvorav kommunen finansierer 78 700 000,-. Nye låneopptak kr. 12 700 000,- og bruk av investeringsfond med kr. 66 000 000,-.

3. Befolkningsutvikling.

Kommunens aktivitetsnivå og tjenesteproduksjon er i stor grad knyttet opp mot befolkningsutviklingen.

Figuren under viser utviklingen i folketallet de siste 10 årene.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Personer	5080	5048	5046	5037	5057	5085	5119	5169	5136	5113	5091
Menn	2551	2524	2518	2508	2510	2533	2566	2568	2556	2548	2531
Kvinner	2529	2524	2528	2529	2547	2552	2553	2601	2580	2565	2560
0-5 år	469	458	450	431	422	427	413	400	384	371	356
6-12 år	524	521	531	538	554	546	542	552	535	514	490
13-15 år	171	191	219	229	236	234	239	235	233	230	235
16-19 år	236	226	217	235	251	268	296	310	308	304	311
20-44 år	1842	1811	1781	1740	1697	1700	1702	1703	1690	1672	1627
45-66 år	1160	1173	1187	1193	1220	1232	1250	1262	1299	1323	1355
67-79 år	496	489	484	493	500	503	491	508	488	492	495
80 år og over	182	179	177	178	177	175	186	199	199	207	222

- Ørland kommune har i mange år hatt en svak, men jevn vekst i befolkningen. Fra 2005 til 2007 opplevde vi for første gang på lenge en svak nedgang i folketallet. Hvorvidt dette er et enkelttilfelle eller en indikasjon på en ny trend er for tidlig å si noe om. Økonomigrunnet forutsetter stabil befolkningsutvikling i Ørland. Vi ser tendens til en nedgang i antall barn og unge, mens eldre over 80 viser en sterk økning.

4. Økonomigrunnet - budsjett 2008 - revidert økonomiplan 2008 - 2011.

Økonomigrunnet fremgår av vedlagt dokument "Styringsdokument 2008" (vedlegg 1)

Kommentar til økonomigrunnet:

- Prognosen for folketallsutvikling er et av parametrene som er grunnlaget for beregning av kommunens frie inntektene, dvs. skatteinntekter og rammetilskudd. I budsjettgrunnet er det forutsatt at befolkningsutviklingen er stabil. Befolkningstall og aldersfordeling for 2007 er lagt til grunn for beregningen av frie inntekter i 2008 - 2011. Skatt og rammetilskudd i planperioden er beregnet med utgangspunkt i KS's prognosemodell. For Ørland kommune viser beregningen for 2008 en vekst i frie inntekter på 5,4 prosent - tilsvarende 8,1 mill. kroner fra budsjett 2007. Det er forutsatt en skattevekst i kommunen på 2,3 prosent. Dette tilsvarer anslag for skatteveksten for landet forøvrig.
- Mva. kompensasjon fra investeringer tilføres driftsrammen i sin helhet. Beløpene er beregnet med basis vedtatt investeringsbudsjett. For prosjektene Futura barnehage, Nytt regionalt kulturhus og ny ungdomsskole er det vedtatt at mva. beløpene skal tilbakeføres investeringsregnskapet som en del av finansieringen av prosjektene. Budsjetterte tilbakeførte beløp fremgår av oversikten under posten overført til investeringsregnskapet.
- Økonomigrunnet forutsetter at gj.snittlig rentenivå blir på 5,5% i hele planperioden. Avdrag på lån er beregnet ut fra gjennomsnittlig nedbetalingstid på 30 år. Det er forutsatt at utbytte på kommunens aksjer blir kr. 5 mill hvert år og at beløpet tillegges driftsrammen i sin helhet.

- I statsbudsjettet anslås prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2007 – 2008 til 4,2 prosent.
- I økonomigrunnlaget er normalpremie for pensjonsutgiftene, basert på aktuarberegninger av KLP / STP lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningsstaser for 2008:
 - KLP 13,0 % av brutto lønnsutgift
 - STP 10,0 % av brutto lønnsutgift
- Prioriterte områder/endringer som følger av statsbudsjettet er bl.a.
 - Ny toppfinansieringsordning ressurskrevende tjenester
 - Nye årsverk i omsorgstjenesten
 - Oppfølging av handlingsplan for psykisk helse
 - Videre satsing på nye heltids barnehageplasser
 - Utvidet timetall på barnetrinnet i grunnskolen fra høst 2008
 - Gjennomføring av NAV reformen.
 - Lovpålagt kommunale råd for funksjonshemmede
 - Landbruksvikarordningen endres
 - Tilskudd til veterinærdekning
 - Ny fordeling av midler til opplæring av minoritetsspråklige elever
- Andre endringer i planperioden:
 - Psykiatrimidler som rammetilskudd fra 2009
 - Merverdiavgiftskompensasjon
 - Endringer i inntektssystemet kommer, "Sørheimutvalgets rapport"

Kommentar til fordeling av driftsrammer:

Administrasjonen forslag til fordeling av driftsrammen for 2008 bygger på vedtatt økonomiplan datert 29.08.2007. Økonomigrunnlaget er oppdatert med signalene fra forslag til statsbudsjett 2008. Pga. endrede forutsetninger i rentenivået blir midler som kan fordeles til drift for 2008 på samme nivå som i vedtatt økonomiplan. Beløpet til fordeling på drift er kr. 148 800 000,-.

Omstilling av ressursbruken må gjennomføres på en forsvarlig måte og innenfor regelverk i forhold til personalet og avtaler kommunen har mot sine tjenestebrukere.

Omstillingskostnader og nye driftstiltak er beregnet til kr. 3,5 mill. Budsjettforslaget som legges frem foreslår at omstillingskostnader og nye driftstiltak som er beskrevet dekkes av kommunens disposisjonsfond som pr. 31.12.07 er beregnet til kr. 3,5 mill. Samlet driftsramme økes derfor med kr. 3 500 000,-.

Budsjettforslaget er i balanse, men hele reserven fra disposisjonsfondet er disponert. Samlet budsjetttramme drift blir kr. 152 300 000,- . Omdisponeringer av budsjettet og evt. nye driftstiltak som skal inn må finansieres innenfor driftsrammen i fremlagte forslag.

Kommentar knyttet til investeringsbudsjettet:

Økonomiplanens investeringsdel legger til grunn at det årlig skal settes av 4 millioner knyttet til renovering av den kommunale bygningsmassen, disponeringen av disse midlene fremgår av eget oppsett utarbeidet av driftsavdelingen. Administrasjonens prioritering av disse midler drøftes og godkjennes av komité for Næring og drift.

Planleggingsarbeidet for ny idrettshall / renovering av idrettsanlegg forutsettes å starte i 2008. Arbeidet finansieres med omdisponering av gjenstående midler fra 2007 til storhallprosjektet. Byggearbeidene knyttet til prosjektet forutsettes å starte i løpet av 2009 og vil være avhengig av at plan for prosjektet blir godkjent og at vi oppnår nødvendig ekstern finansiering som forutsatt.

Investeringstiltak som ikke er tatt inn i plan

Ørland kirke har bedt om kr. 600 000,- til oppussing av kirken og forprosjekt til nytt driftsanlegg (inkl. riving av driftsbygning). Kirkens behov for kjøp av ny gravemaskin finansieres ved bruk av bevilgning fra 2007.

Fra komité for oppvekst er det påpekt behov for flere buss-skur. Foreløpig anslag på investeringskostnad er kr. 150 000,-.

Utvikling av nye boligområder:

På Hovdehaugan forventes at kommunen må spille en aktiv rolle i forbindelse med utarbeidelse av en samlet rammeplan/disposisjonsplan for det framtidige boligområdet sør for Flåttenveien. Planen vil legge føringer for nødvendig infrastruktur i området. Kommunens andel knyttet til disse kostnadene er beregnet til kr 350.000,-.

Det er utarbeidet foreløpige planer for utvidelse av boligfeltet i Røstadhaugan hvor en ser for seg en etappevis utbygging med totalt 65 tomter. Neste skritt i denne prosessen er slutføring av planarbeid og forhandlinger om grunnverv. Dette er foreløpig anslått til totalt kr 2,5 millioner for hele området.

Behov for spesialbolig:

Kommunen vil i løpet 2008 måtte tilrettelegge boforhold for bruker med spesielt behov. Bygging av ny bolig for dette formålet er kostnadsberegnet til 1,8 millioner. Alternativt kan en av dagens omsorgsboliger brukes.

IKT:

I økonomiplan inngår IKT-investeringer på 1 mill i 2008, men det er ikke lagt inn noe beløp for videre utbygging av IKT- systemer.

5. Prisliste for kommunale tjenester og tilbud i 2008.

Den generelle prisøkning fra 2007 - 2008 er på 4,2 %, som er indeksen for kommunal pris- og lønnsvekst. Foreslåtte avvik fra generell prisøkning framgår av prisboka.

6. Administrasjonens vurdering.

Kommunestyret er i henhold til kommuneloven pålagt å vedta et budsjett i balanse. Forslag til driftsramme og den fordelingen som fremgår i saksfremlegget tilfredsstillende dette kravet. For å oppnå balanse i 2008 innebærer budsjettforslaget reduksjon av antall stillinger. Primært vil man søke å finne løsninger på dette ved frivillige avgang eller omplasseringer. Vi har årlig en turnover på ca. 50 årsverk som følge av vikariater eller ansatte som slutter hos oss. Det kan imidlertid ikke utelukkes at innenfor enkelte områder kan oppsigelser bli nødvendig for å gjennomføre tilpasninger innenfor foreslått ramme.

Omstillingstiltakene som foreslås er beskrevet i vedlegg 2 til saken:

" Budsjettgrunnlag 2008 - fordeling av driftsrammer"

Fra administrasjon understrekes behovet for å holde budsjett 2008 innenfor driftsrammen på kr. 152 300 000,- . Dette er de midler vi har å bruke for 2008. Økonomiplan viser behov for ytterligere reduserte driftsrammer for perioden 2009 - 2011. Utfordringen vi står overfor er å gjenspeile økonomisk balanse samtidig som vi skal sikre tilfredsstillende ressurser til vår tjenesteproduksjon og inndekning av økte finanskostnader. For å kunne opprettholde kvalitet og nivå på tjenestene betinger det at vi i løpet av planperioden oppnår økt effektivitet og produktivitet i vår tjenesteproduksjon samt at omfang og nivå på tjenestetilbudet evalueres løpende.

Ordførerens innstilling:

Saken sendes frem til formannskapet uten innstilling.